

Силабус курсу «Методологія наукових досліджень»

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 03 Гуманітарні науки
спеціальність – 035 Філологія
спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
освітньо-професійна програма – «Філологія (германські мови): методика викладання і переклад»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівники курсу

ПП Валігура Ольга Романівна

Контактна інформація olha.valihura@gmail.com

Опис дисципліни

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» спрямована на особистісний і професійний розвиток здобувача-магістра та формування професійного вчителя, викладача вищої школи та перекладача, здатного до проведення формалізованого лінгвістичного аналізу та інтерпретації його результатів із застосуванням традиційних і новітніх методик та технік наукових лінгвістичних парадигм в їх взаємному зв'язку. Особливу увагу приділено сучасним видам лінгвістичного аналізу, викликаному зміною загальної наукової парадигми в бік синергетики та полідисциплінарності, що дає можливість визначення та вирішення в практичному і теоретичному аспектах ключових проблем у цій галузі філологічних досліджень.

Структура курсу

Години (лекції/практичні)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Методологічні проблеми та принципи сучасної лінгвістики.	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	Поточне опитування

4/4	Тема 2. Характеристики головних наукових парадигм лінгвістики.	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	Поточне опитування
2/2	Тема 3. Класифікація методів наукового дослідження. Загальнонаукові методи. Спеціальні методи	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	Поточне опитування
2/2	Тема 4. Системно-структурна парадигма. Загальнонаукові і спеціальні методи вивчення мовних рівнів	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	
2/2	Тема 5. Методи досліджень у комунікативно-функційній (прагматичний) у лінгвістиці.	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	Поточне опитування
2/1	Тема 6. Методи досліджень у когнітивній лінгвістиці.	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	Поточне опитування
2/1	Тема 7. Лінгвістика у міждисциплінарному аспекті: соціолінгвістика, психолінгвістика, етнолінгвістика, лінгвокультурологія, прикладна фонетика.	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та на обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	Поточне опитування

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

- 1.Алексенко, С.Ф. (уклад.). (2020). Конкретно-наукові методи лінгвістичних досліджень: методичні рекомендації для студентів 1 курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка.
- 2.Бабенко, Є., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: Центр навчальної літератури.
- 3.Бондаренко, І. П, Комарницька, Т. К. (2014). Актуальні напрями і проблеми сучасної лінгвістики: навч. посібник для студентів-сходознавців. К.: Вид. дім Дмитра Бураго.
- 4.Васько, Р. В., Валігура, О. Р., & Козуб, Л. С. (2018). Сучасні лінгвістичні дослідження: Хрестоматія. Київ: Вектор.
- 5.Габідулліна, А.Р., Колесніченко, О.Л. (2019). Методологія сучасних лінгвістичних досліджень: навчальний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б.І. Маторіна.
- 6.Калита А.А.(2016). Энергетика речи. К.: Кафедра.
- 7.Кравченко Н.К. (2017). Дискурс и дискурс-анализ: краткая энциклопедия. Киев: Интерсервис.
- 8.Левицкий В.В. (2007). Квантитативные методы в лингвистике. Вінниця: Нова Книга.

9.Опанасенко, Н.І., Черненко, Г. М (2022). Академічна доброчесність як одна з вимог написання наукових робіт магістрами початкової освіти.

10.Селіванова О.О. (2008). Загальні й лінгвістичні методи дослідження. Лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, С. 48– 64.

11.Сосюр, Фердінан де.(1998). Курс загальної лінгвістики / Пер. з фр. А. Корнійчук, К. Тищенко. К.: Основи.

12.Стежко, Ю.Г., Білоус, Н.П. & Шевчук, Л.О. (2021). Методологія лінгвістичних досліджень в імперативах постмодернізму. Філологічні трактати, 13 (1). Суми: Вид-во СумДПУ, 102-120.

13.Тищенко К. (2000). Метатеорія мовознавства. К.: Основи.

14.Brown G., Yule G. (1983). *Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press,

15.Crystal D. *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*.(1992). 3rd ed. Oxford: Blackwell Reference.

16.Crystal D. (2009). *The Cambridge Encyclopaedia of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

17.De Fina, A., & Georgakopoulou, A. (2015). *The Handbook of Narrative Analysis*. Malden, MA: Wiley-Blackwell. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edebk&AN=1060324>

18.Joseph, John E.(2002). *From Whitney to Chomsky: Essays in the history of American linguistics*. — Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing, (Studies in the History of the Language Sciences. Vol. 103).

19. Kravchenko Nataliia, Valigura Olga, Kozub Liubov, Babchuk Yuliia (2024). Pragmatics via prosody in interaction optimization. *Studies about Languages / Kalbų studijos*, 44, 5–20.

20.Kostanda, Iryna, Valigura, Olga (2022). Descriptions and prescriptions in the Chinese wenyān and bǎihuā codification tradition. *Сходознавство*, 89, 243-268.

21..Saussure, Ferdinand de (2002). *Écrits de linguistique générale, établis et édités par Simon Bouquet et Rudolf Engler (avec la collaboration d'Antoinette Weil)*, Paris, Gallimard.

22.Tannen, Deborah, et al. (2015). *The Handbook of Discourse Analysis*, John Wiley & Sons, Incorporated, ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/hselibrary-ebooks/detail.action?docID=1895501>

23.Tenbrink Th. (2020). *Cognitive Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.

24.Valigura O., Kozub L., Sieriakova I. (2020). Computer Technologies in Acoustic Analysis of English Television Advertising Discourse. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL*, 6, 38-48.

Додаткова:

1.Валігура, О.Р. (2018). Методологічні передумови експериментального дослідження вимовного акценту в мовленні білінгвів. Сучасні тенденції фонетичних досліджень: матеріали Круглого столу, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». К. : Вид. центр НТТУ «КПІ». 14-19.

2.Корольова, А.В. Діахронічний вектор дослідження структур свідомості й мислення. *Вісник КНЛУ. Серія Філологія*, Т.14, 1, 52-58.

3.Кочерган, М. П. (2006). *Основи зіставного мовознавства : підручник*. К. : ВЦ «Академія».

4.Кравченко, Н.К. (2012). *Практическая дискурсология: школы, методы, методики современного дискурс-анализа*. Луцк.

5.Кравченко, Н.О. (2017). *Синергійність англомовного релігійного дискурсу (теолінгвістичний підхід)*. Одеса: Вид-во КП ОМД.

6.Кутуза, Н.В. (2018). *Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект*. Київ: Видавничий дім Дмитра.

7.Науменко Л. (2015). *Лінгвоконцептосфера сучасного англомовного бізнес-дискурсу в комунікативно-прагматичному вимірі*. К.: Логос.

8.Серякова И.И. (2012). *Невербальный знак коммуникации в англоязычных дискурсивных практиках*. К.: Изд-во КНЛУ.

9.Сучасні лінгвістичні дослідження: Хрестоматія. (2016) / Васько Р.В., Валігура О.Р., Козуб Л.С. Тернопіль: Вектор.

10.Чередниченко, О.І. (2007). Мовознавчі парадигми на зламі століть. Про мову і переклад. К.: Либідь, 108-124.

11.Beaugrande R. A. de, Dressler W. U. (1981). *Introduction to Text Linguistics*. L. , N. Y.: Longman,.

12.Chomsky, N. (2001). *New Horizons in the Study of Language and Mind*. Cambridge: Cambridge university Press.

13.Deleuze, Gilles. 2002. "How Do We Recognise Structuralism?". *Desert Islands and Other Texts 1953-1974*. Trans. David Lapoujade. Ed. Michael Taormina. *Semiotext(e) Foreign Agents ser.* Los Angeles and New

York: Semiotext(e), 2004. 170-192. ISBN 1-58435-018-0.

14. Discursive Pragmatics (2011) / Ed. J. Zienkowski, J.-O. Ostman, J. Verschuren. Amsterdam, Phil.: Benjamins.

15. Ladefoged, P. (2003). Phonetic Data Analysis. An Introduction to Fieldwork and Instrumental Techniques. Oxford: Oxford University Press.

16. Potapenko, S.I. (2016). Cognitive rhetoric of effect: energy flow as a means of persuasion in inaugurals. Topics in Linguistics. Vol.17, N.2. P. 12-25. Режим доступу: <https://www.degruyter.com/view/j/topling.2016.17.issue-2/topling-2016-0010/topling-2016-0010.xml?format=INT&rskey=4d3EbZ&result=2>

17. Schechner, R. (1988). Post Post-Structuralism? TDR Vol. 44, No. 3 (Autumn, 2000), pp. 4-7. Published by: The MIT Press / Page Count: 4 // <https://www.jstor.org/stable/1146830>

18. Wodak, R. (ed.) (2013). Critical Discourse Analysis. Vol. 1. Concepts, History, Theory. London: SAGE.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим, оцінювання здійснюється з урахуванням результатів опитування пізніше час практичних занять. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування, тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Заліковий модуль 1 1. Поточне оцінювання (оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за опитування під час занять) 2. Модульний контроль 1 (письмова робота)	10+10=20
Заліковий модуль 2 Тренінги (виконання завдань під час тренінгу)	5
Заліковий модуль 3 Самостійна робота (Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за виконані завдання в межах кожної теми (письмове анотування та реферування прочитаного)	15
Заліковий модуль 4 Екзамен (оцінка визначається за результатами письмової роботи -75% та усної відповіді – 25%)	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом